

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 6P/52/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3620200904
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Štefčík
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2020:3620200904.4

Uznesenie

Okresný súd Partizánske sudcom JUDr. Petrom Štefčíkom vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa E. D., nar. XX.XX.XXX4, bývajúceho u matky, toho času v A. V. F., G. XXX, F., zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, dieťa rodičov Q. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX a G. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX, v konaní o uloženie výchovného opatrenia na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, takto

rozhodol:

I. Súd ukladá nad maloletým E. D., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie - dočasne ho odníma z osobnej starostlivosti matky a na zabezpečenie odbornej pomoci maloletému nariaďuje pobyt maloletého v A. V. F., G. XXX, F., najdlhšie na dobu do 24.01.2021.

II. Vo zvyšnej časti súd návrh navrhovateľa na nariadenie výchovného opatrenia zamietá.

III. Súd ukladá maloletému E. D., nar. XX.XX.XXXX a jeho matke Q. D., nar. XX.XX.XXXX na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia povinnosť spolupracovať s A. V. F. a s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske.

odôvodnenie:

(1) Navrhovateľ - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske sa podaným návrhom domáha uloženia výchovného opatrenia nad maloletým tak, že mu bude na zabezpečenie odbornej pomoci nariadený pobyt v zariadení najdlhšie na 6 mesiacov, a to v A.U. V. F..

(2) Návrh odôvodnil tým, že maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky. Matka je dlhodobo nezamestnaná. Z jej rozvedeného manželstva pochádza ďalšie maloleté dieťa. Okrem toho má vyživovaciu povinnosť k ďalšiemu dieťaťu, ktoré bolo zverené do osobnej starostlivosti starej matky. Matka žije v spoločnej domácnosti so svojím priateľom, obýva starší rodinný dom, zariadený starším nábytkom, na horšej hygienickej úrovni. Maloletý E. je v evidencii Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske ako dieťa s problémovým správaním od roku 2017. Z dôvodu opakujúcich sa výchovných problémov bol podaný návrh na uloženie výchovného opatrenia pobytovou formou. Maloletý bol dňa 05.02.2020 umiestnený v A. V. F.. Reedukačné centrum vyhodnotilo uložené výchovné opatrenie, že si splnilo svoj účel iba čiastočne. Je potrebné, aby sa u maloletého aj naďalej pokračovalo v procese reedukácie, aby mal dlhší čas na zvnútornenie aktuálne používaných foriem správania sa a aby ich aj dokázal aplikovať v bežnom živote. Navrhujú, aby maloletý pokračoval v uloženom výchovnom opatrení v ich zariadení.

(3) K návrhu pripojili komplexnú diagnostickú správu maloletého.

(4) Súd vo veci neodkladným opatrením zo dňa 17.07.2020 nariadil, aby maloletý až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej ostal v starostlivosti A. V. F., uznesenie nadobudlo vykonateľnosť 17.07.2020.

(5) Uznesením zo dňa 17.07.2020 č.k. 6P/52/2020-9 súd maloletému ustanovil za opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske.

(6) Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie na 31.08.2020. Predvolal naň matku, otca a opatrovníka a opatrovníkovi uložil povinnosť zistiť od maloletého, či sa chce na nariadenom pojednávaní zúčastniť.

(7) Zároveň súd rodičom maloletého doručil návrh na začatie konania a umožnil im vyjadriť sa k nemu. Rodičia maloletého svoje právo nevyužili a k návrhu sa písomne nevyjadrili.

(8) Otec maloletého súdu oznámil, že sa nemôže zúčastniť na pojednávaní z dôvodu vykonávania trestu odňatia slobody.

(9) Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 31.08.2020 v neprítomnosti otca maloletého, a to v súlade s § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie oboznámením podstatného obsahu listinných dôkazov - komplexnej diagnostickej správy žiaka na č.l. 3 až 4 a správy kolízneho opatrovníka na č.l. 28 a vylúchom matky a maloletého. Okrem toho oboznámil podstatný obsah pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 1P/87/2019, z toho najmä uznesenie na č.l. 44. Z vykonaného dokazovania súd pre potreby rozhodnutia vo veci samej zistil nasledujúci skutkový stav:

(10) V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 1P/87/2019 bol maloletý E. uznesením zo dňa 16.12.2019 odňatý dočasne z osobnej starostlivosti matky a bolo nad ním nariadené výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky - pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Matke maloletého bola uložená povinnosť spolupracovať s A. V. F. a s orgánom sociálno-právnej ochrany detí. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.01.2020. Matka bola v tom čase nezamestnaná, otec vo výkone trestu odňatia slobody. Matka mala rovnako ako v súčasnosti tri vyživovacie povinnosti, žila v spoločnej domácnosti s priateľom v staršom rodinnom dome. Bolo potrebné riešiť aj výchovu maloletej N., sestry maloletého E., ktorú matka nezvládala. Preto bolo aj nad maloletou N. nariadené výchovné opatrenie - odborné poradenstvo v trvaní 6 mesiacov. U maloletého bol dňa 02.09.2019 nariadený dohľad, ktorý nesplnil svoj účel. Správanie maloletého najmä v školskom prostredí sa nezlepšilo, nerešpektoval vyučujúcich, správal sa voči nim arogantne až útočne, rovnako voči spolužiakom. Od októbra 2019 prestal školu navštevovať. Nerešpektoval matku, bolo ho vídať v spoločnosti užívateľov drog. 08.12.2019 utrpel záchvat zúrivosti, matke sa vyhrážal s nožom v ruke, bol hospitalizovaný na psychiatrii.

(11) Z komplexnej diagnostickej správy žiaka súd zistil, že dňa 05.02.2020 bol maloletý prijatý do zariadenia - A. V. F.. Rýchlo sa prispôbil pravidlám zariadenia a zapájal sa do aktivít. Obľubuje športové aktivity. Má osvojené hygienické návyky a stará sa o svoj zovňajšok a osobné veci. Príkazy prijíma, pedagogických a iných pracovníkov rešpektuje a správa sa k nim úctivo. V kolektíve žiakov je obľúbený, inklinuje k starším chlapcom s problémovým správaním. Plánoval útek, ktorého sa napokon nezúčastnil, lebo nechcel mať neprijemnosti. Je motivovaný tým, že mu v júli končí výchovné opatrenie a bude sa môcť vrátiť do domáceho prostredia. Najväčšie rezervy má v komunikácii - v slovnej zásobe dominujú nadávky a nevhodné slovné spojenia, na čo musí byť stále upozorňovaný. Snaží sa kontrolovať, avšak s menším úspechom. Aktuálne je vnímaný tak, že sa zatiaľ neprejavil, menší výbuch zlosti mal, keď sa rozišiel s priateľkou. S matkou je v telefonickom kontakte a dostáva od nej balíky. Veľmi sa však na ňu hnevá, nedokáže prijať jej druhu (keď sa opije, je jeho správanie neznesiteľné). V školskom roku 2019/2020 bol žiakom 1. ročníka dvojročného učebného odboru Technické služby v autoservise na Strednej odbornej škole pri reedukačnom centre. Do kolektívu sa rýchlo začlenil, jeho správanie je kolísavé. Výsledky má výborné, aktívny je aj na odbornom výcviku. Začaté úlohy sa snaží dokončiť, kvalita jeho práce je na dobrej úrovni. Psychologicky bol charakterizovaný ako osobnosť s komplikovaným emocionálnym prežívaním, so skrytou agresivitou. Je u neho vysoký predpoklad konania nevhodným, až agresívnym spôsobom. Kompenzuje to priateľskosťou a túžbou po nadviazaní vzťahu. Je spoločenský typ, avšak opatrný vo vzťahoch, dlhšie mu trvá vybudovanie dôvery. Neistota pri budovaní vzťahov je u neho spojená s narušenou vzťahovou väzbou v útlom veku. Má strach z odmietania, znervózňujú ho situácie, v ktorých sa stretáva s neznámymi ľuďmi. Má obavy, že ho ľudia nebudú mať radi a budú chcieť kontakt rýchlo ukončiť. Má strach z neúspechu. Pri zodpovedných úlohách sa snaží podať čo najlepší výkon. V súčasnosti sa bráni osamelosti a stratám, prežíva starosti. Potrebuje spoľahlivé vzťahy poskytujúce istotu. Kritiku vníma ako zosmiešňujúce odmietnutie. Považuje za ťažké úspešne presadzovať svoje zámery a dosahovať zamýšľané ciele. Konvenčné pravidlá považuje za zúženie a obmedzenie vlastných možností, odmieta ich ako banálne, malomeštiacke a prežitok. Chce sa vymaniť z každodennosti a priemernosti a uplatniť sa originálnym spôsobom. Chce vystúpiť nad priemer, požaduje uznanie svojej mimoriadnej osobnosti a rešpektovanie svojich neobvyklých a svojráznych názorov. Chce sám rozhodovať a konať podľa vlastného presvedčenia, budúci vývoj pozoruje napäto a s ostražitosťou. Chce sa chrániť pred poškodením a sklamaním, zaujíma opatrne vyčkávací, obranný postoj a vyhýba sa posudzovaniu budúcnosti optimisticky a s dôverou.

Je bez zdravotných ťažkostí, námatkový test na drogy mal negatívny. Jeho adaptácia bola ukončená bez problémov. Zo záverov správy však vyplýva, že má nezrelú, pubescentnú osobnosť vo vývine. Na režimové zariadenie sa rýchlo zadaptoval, pravidlá sa snaží dodržiavať. Záleží mu na tom, aké hodnotenie dostáva. Je snaživý a výkonom orientovaný, copingové stratégie má menej rozvinuté a kontakt s realitou oslabený. Má naďalej pozitívny postoj k omamným látkam, vidí v nich zdroj ventilácie vnútorného napätia. Vzťah s matkou má narušený, čo však popiera z dôvodu snahy vrátiť sa do domáceho prostredia. Veľmi dobre funguje, ak má nastavené hranice a potrebuje ich na to, aby sa cítil v bezpečí. Vzhľadom na obmedzenia kvôli pandémie nemali možnosť otestovať ho v prirodzenom prostredí mimo režimových opatrení. Práve preto majú za to, že by proces reedukácie mal u maloletého pokračovať, aby mal dlhší čas na zvnútorňenie aktuálne používaných foriem správania sa a aby ich aj dokázal aplikovať v bežnom živote. Navrhujú preto opätovné uloženie výchovného opatrenia.

(12) Zo správy kolízneho opatrovníka súd zistil, že matka maloletého je dlhodobo nezamestnaná. Má spolu tri vyživovacie povinnosti. S otcom maloletého sú rozvedení, otec maloletého je vo výkone trestu odňatia slobody. Matka žije v spoločnej domácnosti so svojim priateľom v staršom rodinnom dome, zariadenom starším nábytkom, udržiavaným na slabšej hygienickej úrovni. Maloletý je evidovaný ako dieťa s problémovým správaním od roku 2017. Dňa 05.02.2020 bol umiestnený v A.U. V. F., ktoré vyhodnotilo uložené výchovné opatrenie tak, že si svoj účel splnilo len čiastočne. Zastávajú názor, že je potrebné aby sa pokračovalo v procese reedukácie, aby mal maloletý dlhší čas na zvnútorňenie aktuálne používaných foriem správania sa a aby ich aj dokázal aplikovať v bežnom živote.

(13) Výsluchom matky maloletého súd zistil, že podľa nej má byť už všetko v poriadku, maloletý chodil na brigády, poslúcha, zmenil sa, nie je taký, aký bol. Drogy už podľa nej neberie, nepije a snaží sa. Predtým (pred umiestnením do reedukačného centra) bral drogy - fajčil marihuanu, aj tri-štyri dni nebol doma, neposlúchal, nadával jej priateľovi a bili sa medzi sebou. Teraz je iný, od 25.06.2020 (maloletý uviedol, že od 26.06.2020) bol doma. Celé prázdniny sa podľa matky správal slušne, doma mohol byť do 02.09.2020. Ona stále býva v rovnakom dome, v spoločnom dvore so svojou matkou, býva aj s priateľom a dvomi dcérami. Maloletý brigádoval na stavbe. Pobyť v reedukačnom centre zhodnotila pozitívne, maloletý sa bojí návratu, preto sa jeho správanie zmenilo. Počas výkonu výchovného opatrenia maloletému posielala balíky, pre veľkú vzdialenosť ho nenavštevovala. Ona sa snaží vyjsť s maloletým, neháda sa s ním. Vzťah maloletého s jej priateľom je lepší, nemajú sa radi, ale sa nehádajú. Snažia sa spolu vyjsť, rozprávajú sa spolu, chodia do krčmy. Ona si myslí, že maloletý bral drogy, lebo ho stiahli kamaráti. Doma bolo všetko v poriadku. U nej sa zmenili pomery v tom, že jej sestra vybavuje prácu, ktorú by mala mať asi od budúceho mesiaca. Matka si nemyslí, že doteraz svoje deti vychovávala správnym spôsobom, dovolila im, aby si robili čo chceli, teraz im to už nedovolí. Ona má psychické problémy, je citovo nestabilná, keď si nedá lieky, je nervózna. Lieky si dáva pravidelne. Má lieky na depresiu. Uviedla, že napriek svojmu zdravotnému stavu bude schopná riadne vychovávať maloletého, chorá bola už v čase pred uložením výchovného opatrenia a aj vtedy brala lieky. Hospitalizovaná nebola, lieči sa ambulantne. Jej dcéra N. je drzá, arogantná a neposlúcha, usmerňuje ju jej staršia sestra Y.. Myslí si, že maloletá N. fajčí. Jej výchovu zvláda menej, maloletý E. ju poslúcha viac. Ona odbornú pomoc pri výchove syna nepotrebuje, len dohľad ako nad N.. Napriek odporúčaniam psychologičky by sa podľa nej malo výchovné opatrenie skončiť, lebo maloletý sa bojí, že by sa tam vrátil, on sa zmenil.

(14) Na doplňujúce otázky matka uviedla, že maloletý bol 26.08.2020 vypočutý na polícii, lebo sa so staršou dcérou hádali ako psi a bili sa s ňou, nedalo sa to vydržať, ako sa hádali. Vadili sa za cigarety. Ona (matka) kupuje cigarety dcére Y., ktorá má 18 rokov. Myslí si, že si deti chcú sami zapáliť, najmä N., preto sa hádajú. Keď nikto nie je doma, miznú cigarety. Maloletý E. fajčí „slimky“, predtým toľko nefajčil. Cigarety nosí matka so sebou, ale dáva si ich v noci pod vankúš. Stalo sa, že jej v noci 5 zmizlo, maloletého E. však neupodozrieva, lebo on si cigarety vypýta. Maloletý si zo zárobku z brigády nakúpil oblečenie, matke prispel minulý týždeň 5 alebo 6 eur. Keď si matka vypýta, dá jej peniaze. Maloletý nemá uzavretú pracovnú zmluvu, chodí len pomáhať. Za celé prázdniny zarobil podľa nej 200 € a vrece zemiakov. To jej povedal syn (maloletý E.).

(15) Z výsluchu maloletého vyplýva, že sa zbavil starej partie ako mal. Tvrdé drogy nebral. Nemôže povedať, že všetko je tip-top, ale on sa snažil. Bol nevychovaný, sprosté decko, ktoré sa nevedelo správať. Uvedomil si, že takto ďaleko sa nedá ísť. Naozaj sa chce dostať domov, chce nastúpiť do školy, po jej skončení odísť do zahraničia. Do školy by nastúpil v Topoľčanoch. Do školy nie je prijatý, ale chýba im asi 5 žiakov, ktorých potrebujú. To vie od riaditeľa, lebo sa pozná s jeho synom, to vie od jeho syna, nie od riaditeľa. Chcel by študovať odbor čašníka. Chce si spraviť trojročný učebný odbor, nadstavbu, chce ísť do Prahy robiť čašníka. On by býval pri babke, ktorá býva v spoločnom dvore s matkou. Aj teraz býva stále u babky. On pozná chalanov na L., ktorí berú drogy, musia chodiť (po drogy) do Partizánskeho, aj keby chcel, tak mu to nedajú ani nepredajú.

(16) Na otázku, prečo bral drogy, uviedol, že má hormóny po otcovi, preto je agresívny. On nemá čas na nervy, jeho agresivita sa znížila. 26.08.2020 ho zobudil krik, keď sa hádali staršia a mladšia sestra, on tam nabehol. Nakoniec to všetko ostalo na neho, on dostal panvicou po hlave a odišiel. Myslí si, že keby sa naozaj bil so sestrou, tak by ho zobrali a nenechali ho s napomenutím. Hádal sa so svojou sestrou. On sa nebil, keď dostal panvicou po hlave, išiel von.

(17) V dvore, v ktorom býva, má dobrý vzťah s babkou, s mamou, s tetou, s priateľom tety a má dobrý vzťah s maminým priateľom. On sa mu ospravedlnil za to, čo spravil a on (matkin priateľ) ho aj pochopil. Bral drogy, lebo ho stiahli do toho kamaráti. Ten (jeden z kamarátov) už je nebohý. Z kamarátov, ktorí ho priviedli k drogám, dvaja berú teraz drogy. Sú to tí istí, ktorí mu povedali, že chodia nakupovať do Partizánskeho. Drogy boli aj v škole poschovávané, cez veľkú prestávku sa brali drogy. On si v škole nikdy nedal. Do školy sem (v Partizánskom) chodil pol roka. Bol tam šikanovaný. On to neriešil, lebo sa bál. Hoci z pripojeného spisu vyplýva, že práve on mal byť drzý voči spolužiakom a učiteľom, podľa neho práve on bol šikanovaný. On sám povedal, nech ho vylúčia, preto ho vylúčili.

(18) Voľný čas nemá, cez víkendy sa chodí pozerať na futbal, na kofolu do krčmy. Futbal je jeho záľubou. Teraz futbal nehrá.

(19) K svojmu vzťahu s matkou maloletý prevrátil očami. Uviedol, že keď má matka problémy s mladšou sestrou, vtedy je horšia na všetkých. Ona (sestra) vypytuje peniaze, vykrikuje. Mama je potom nervózna. Deje sa to preto, lebo je v puberte, má strašne zlú partiu. Jej kamarátka kradne z domu alkohol, cigarety. On reaguje pokojne, on svoju agresivitu vie ovládať. Matka nezvláda výchovu N., jeho výchovu zvláda. Za tých 9 mesiacov jej nič nepovedal, pritom tam bol za krivé obvinenie. Oni sa doma nebili, radšej sa pohádali.

(20) K svojmu vzťahu k drogám maloletý uviedol, že ich bral preto, lebo marihuana ho upokojovala. Marihuanu nemal už vyše roka. K trestnej zodpovednosti za držanie marihuany maloletý uviedol, že to bral tak, že je to z matky prírody, keď to vyrástlo, teraz to berie tak, že je to droga.

(21) K svojej nervozite maloletý uviedol, že ak by sa dostal do situácie, že by bol nervózny, dal by si tabletku U.. Aj si ho už dal, normálne ho vypil. Nemá ho predpísaný, dala mu ho mama. Jeho matka nemá lekárske vzdelanie. Po jeho užití mal čistú hlavu. Sadol si, komunikoval s kamarátmi, nič iné nerobili. Keď má čistú hlavu, tak je „vytretý“. Prvý raz si ho (U.) dal týždeň dozadu. On nevedel, že si má dať práve tento liek. Babka aj mama mu povedali, že to je dobré na ukludnenie. Na otázku, prečo liek vzal, uviedol, že „vždy nezachytíte situáciu“, nerozmýšľal nad tým, teraz ide radšej cvičiť.

(22) Mal by ísť domov, lebo sa naozaj zmenil, chcel by byť ako civilizovaný človek medzi ľuďmi a spraviť si školu a nájsť si kamarátov, ktorí ho nebudú tlačiť do blbostí. On to bral tak, že je v F. kvôli vyhrázaníu. Nič iné za tým nebolo. V krvi mu nikdy žiadne drogy nenašli, priznáva sa len k tej marihuane. On sa chce zmeniť, nie sú to len plané slová, ten pokrok je bližšie.

(23) Marihuanu fajčil od svojej trinástky. Mal už dospelého kamaráta, ktorý ho stretol, či nejde „na šluky“. Jemu sa páčil ten pocit ľudu. Potom, keď počul, že ten kamarát sa obesil, povedal, že drogy už do seba nedá. Fajčil marihuanu pol roka až rok, asi ten rok, do štrnástich rokov. Peniaze mu dávala mama, nevedela, na čo to je. Pervitín v živote nemal, je to len marihuana.

(24) Tabletku si musel dať, lebo sestry sa hádali, dostal panvicou po hlave, všetko bolo na neho, on išiel radšej preč. Babka mu povedala, nech si dá niečo na ukludnenie, alebo nech si ide zacvičiť. Lieky má matka poschovávané, tabletku na ukludnenie mu dala mama. Bolo to po výsluchu na polícii.

(25) V posledných troch mesiacoch fajčil marihuanu, mal ju v ústave, dostal ju od Š. I.. Ponúkol mu ju, ale nepredal, bolo to raz. Na otázku, či doma na prázdninách požil marihuanu uviedol, že to bolo raz, teraz v piatok. Potom uviedol, že našiel marihuanu a predal ju. Vzápätí uviedol, že prišiel za ním nejaký chlap, že to je jeho. Bol to Q., krstné meno nevie, on ho nepozná. Q. podal marihuanu, čo s ňou on urobil, to nevie. Bolo to normálne brko. Dal mu to preto, lebo nebude fajčiť týždeň pred súdom a dať sa zavrieť. On to podal tomu čo to organizoval, tomu Q.. On nevedel, čo tam bolo. On (maloletý E.) to len podal, že „na“ a on (Q.) si to vzal. Myslel si, že to bola marihuana. Maloletý uviedol, že to len zdvihol zo zeme, on (ten chlap) mu podal ruku, predstavil sa, že Q. a dal mu to. Toho človeka nikdy predtým nevidel.

(26) Maloletý to ani v tej F. nechcel, musel si to zobrať, aby nedostal „na pysky“, každý deň tam dostávajú. On sa na to sťažoval vychovávateľke, neriešilo sa to. V skupinách svoje problémy neriešil, skončil by zle, majú tam poschovávané nožičky. Vychovávatelia sa nepozerajú. Sú tam psychicky narušení ľudia, učia sa tam 4. ročník ZŠ. Keď odchádzal na prázdniny, robili im testy na marihuanu, nič v moči nemal.

(27) Súd právne vychádzal pri rozhodovaní z nasledujúcich zákonných ustanovení:

(28) Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

(29) Podľa § 37 ods. 3 písm. b) zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“) ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

(30) Podľa § 37 ods. 3 písm. a) ZR ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov.

(31) Podľa § 37 ods. 4 písm. a) ZR na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom.

(32) Podľa § 37 ods. 5 ZR ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženie nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

(33) Podľa § 37 ods. 7 ZR súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

(34) Podľa § 37 ods. 8 ZR súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

(35) Súd po vykonanom dokazovaní a zhodnotení jeho výsledkov dospel k záveru, že návrh na nariadenie výchovného opatrenia nad maloletým odňatím zo starostlivosti matky a umiestnením do zariadenia za účelom odbornej pomoci je v základe dôvodný, je však potrebné obmedziť dĺžku jeho trvania na dobu kratšiu, ako vyplýva z návrhu na začatie konania a zároveň je potrebné na posilnenie účelu výchovného opatrenia uložiť maloletému a jeho matke povinnosť spolupracovať so zariadením, v ktorom sa výchovné opatrenie bude vykonávať a s orgánom sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(36) Súd vychádzal z toho, že najmä z komplexnej diagnostickej správy žiaka a zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske vyplýva, že proces reedukácie maloletého je nastavený, avšak nateraz nie je ukončený a je potrebné v ňom pokračovať. Maloletý má oslabený kontakt s realitou, copingové stratégie (teda zvládanie záťažových situácií) má menej rozvinuté. Má pozitívny postoj k omamným látkam, v ktorých vidí zdroj ventilácie vnútorného napätia. Je potrebné umožniť mu, aby mal dlhší čas na zvnútornenie aktuálne prežívaných foriem správania sa a aby ich aj dokázal aplikovať v bežnom živote.

(37) Zároveň však súd vychádzal aj z výpovedí matky a maloletého na pojednávaní. Ich výsluchom súd zistil, že matka naďalej nezvláda dostatočným spôsobom výchovu maloletého, ale ani výchovu svojej mladšej dcéry. Súd z výpovedí zistil, že matka napriek tomu, že vie o synovom užívaní drog pred jeho umiestnením do reedukačného centra maloletému sama podala bez lekárskeho predpisu liek na upokojenie (U.). Matka síce uvádza, že maloletý zmenil svoje správanie, ale na druhej strane popísala, že sa hádal so svojou staršou sestrou. Popísala, ako mu sama dáva cigarety, sama mu podala liečivo s obsahom benzodiazepínov, o ktorých má súd z vlastnej rozhodovacej činnosti vedomosť, že sa užívajú ako drogy, pričom v liečive obsiahnutá látka Alprazolam je psychotropnou látkou podľa zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov. Matka maloletého sama trpí psychickým ochorením. Súd aj s prihliadnutím na dlhodobu

trvajúce výchovné problémy s maloletým, ktoré vyplývajú z pripojeného spisu sp. zn. 1P/87/2019, aj s prihliadnutím na problémy matky pri výchove svojho mladšieho dieťaťa, považuje za súladné s najlepším záujmom maloletého, aby bol aj naďalej dočasne odňatý z osobnej starostlivosti matky a aby mu bola poskytnutá odborná pomoc pobytom v reedukačnom centre.

(38) Okrem doteraz nedostatočne zvládnutej výchovnej úlohy matky maloletého súd za dôvod uloženia výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine považuje aj vzťah maloletého k omamným a psychotropným látkam. Maloletý potvrdil, že v minulosti užíval marihuanu. Z jeho výpovede však vyplynulo, že marihuanu užil aj počas svojho pobytu v reedukačnom centre, ako aj počas svojho prázdninového pobytu doma (hoci to vo svojej výpovedi neskôr poprel, keď uviedol, ako marihuanu našiel a odovzdal ju inej osobe, súd však jeho verzii o odovzdaní marihuany jemu neznámej osobe, ktorá sa mu pritom mala ešte aj predstaviť, neuveril). Okrem toho počas svojho pobytu doma užil aj psychotropnú látku, ktorú mu vo forme lieku podala jeho matka. Je teda evidentné, že vzťah maloletého k užívaniu drog sa ani doterajším pobytom v reedukačnom centre dostatočne nezmenil. Preto je potrebné, aby reedukácia maloletého pokračovala a aby prostredníctvom odbornej pomoci v zariadení, ktoré takúto pomoc umožňuje, bolo dosiahnuté, že maloletý prehodnotí svoje pre spoločnosť nežiaduce postoje.

(39) Z uvedených dôvodov súd návrhu navrhovateľa na uloženie výchovného opatrenia nad maloletým vyhovel.

(40) Súd však nevyhovel navrhovanému rozsahu výchovného opatrenia (najdlhšie na 6 mesiacov) a rozsah trvania výchovného opatrenia obmedzil tak, že bude trvať najdlhšie do 24.01.2021. Rozhodol tak z dôvodu, že nad maloletým bolo už v konaní sp. zn. 1P/87/2019 nariadené výchovné opatrenie podľa §37 ods. 3 písm. a) ZR. Toto trvalo najdlhšie 6 mesiacov, pričom rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.01.2020. Účinky tohto výchovného opatrenia trvajú aj v čase rozhodovania súdu, keďže v súlade s nariadeným neodkladným opatrením pobyt maloletého v reedukačnom centre trvá aj naďalej. Keďže výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 písm. a) aj výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 písm. b) ZR môžu obe trvať najviac 6 mesiacov, dospel súd k záveru, že nie je možné, aby súvislé odňatie maloletého z osobnej starostlivosti matky z dôvodu uloženého výchovného opatrenia trvalo dlhšie ako 6 + 6 mesiacov. Preto súd dĺžku trvania novo uloženého výchovného opatrenia obmedzil najdlhšie do 24.01.2021, tak aby vyňatie maloletého z osobnej starostlivosti matky podľa § 37 ods. 3 písm. b) s prihliadnutím na dobu už uplynulšieho skôr uloženého výchovného opatrenia (v celom uloženom rozsahu vykonaného), na ktoré nové výchovné opatrenie plynulo nadväzuje, neprekročilo dĺžku 6 mesiacov. V prípade, ak by si výchovné opatrenie splnilo svoj účel už skôr, ako uplynie doba, na ktorú bolo uložené, nič nebráni jeho zrušeniu aj pred uplynutím tejto doby. Na druhej strane, ak by si výchovné opatrenie ani do jeho uplynutia účel nespĺnilo, je možné ho predĺžiť alebo uložiť iné vhodné výchovné opatrenie.

(41) Na posilnenie účelu výchovného opatrenia zároveň v súlade s § 37 ods. 4 písm. a) ZR súd uložil maloletému a jeho matke povinnosť spolupracovať so zariadením, ktoré bude odbornú pomoc poskytovať, ako aj s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu m o ž n o podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.